

vertegenwoordigd, niët tegenstaande de uitvoerige naamborden van enkele collegae.

Ten vierde bestrijding der geslachtsziekten. Blijkens de sectieverslagen van den patholoog-anatoom HARTZ vindt men bij tien percent der autopsieën teekenen van syphilis. De behandeling van lijders daaraan en aan gonorrhoe is zoo algemeen mogelijk gemaakt, daar de gouvernementsgeneeskundigen verplicht zijn, allen, ook de rijken onder hen, gratis te behandelen. De hier geldende wet op de besmettelijke ziekten heeft een zeer streng klinkende paragraaf over de geslachtsziekten. Het is echter niet hetzelfde, wetten te maken, als die te doen eerbiedigen en toepassen, en ik geloof niet te veel te zeggen, wanneer ik vaststel, dat de theoretisch strafbare ontijdige staking der behandeling den patiënt zelden of nooit voor den rechter brengt ¹⁾ „Graue Theorie”, die wij in Nederland zelf gelukkig niet kennen, terwijl de syphilis toch gestadig afneemt.

Het zwaartepunt ligt in volksopvoeding en algemeene deskundige behandeling; deze laatste past men hier reeds toe, en de volksopvoeding is een quaestie van langen adem. Een niet toegepaste en niet of nauwelijks toe te passen wet vermindert niet de ziekte, wel den eerbied voor 's Lands verordeningen!

Ten slotte de vermindering der tuberculose. Openbare gezondheidsdienst en Roode Kruis zijn samen hier op den goeden weg, doch pas aan het allereerste begin ervan; alleen op het hoofdeiland Curaçao, waar een internist is, konden huisbezoek, consultatiebureau en actieve therapie doeltreffend worden georganiseerd. Op Aruba maakte men een begin hiermede, doch gemis aan een specialist en aan hulpmiddelen zullen een zware handicap blijven vormen, tenzij . . . men er de geneeskundige organisatie der Lago Oil Cy in de bestrijding weet te betrekken!

Op reis, Augustus 1939.

CH. W. F. WINCKEL.

HET ZEVENDE INTERNATIONALE GENETISCHE CONGRES TE EDINBURGH.

22—30 AUGUSTUS 1939.

Op het 6e internationale genetische congres te Ithaca in Amerika in 1932 werd besloten, dat het volgende congres in 1937 zoo mogelijk in Oslo zou worden gehouden. Later veranderde dit in Moskou. Het congres is echter in Moskou niet kunnen bijeenkomen. Prof. CREW in Edinburgh bleek toen bereid, om daar het congres te organiseren. Het congres heeft groote moeilijkheden ondervonden van den gespannen internationalen toestand, bij de voorbereiding en ook tijdens het congres. Het bezoek was toch nog vrij goed en ook uit vele landen; er waren 550 leden, onder wie een 15-tal Nederlanders.

Na een praecongretoer van Londen via Cambridge naar Edinburgh begon het congres daar 's avonds 22 Augustus. Donderdag was er onzekerheid door de internationale spanning. 's Avonds deelden twee Duitsche leden van het congres, prof. LENZ uit Berlijn en prof. VON VERSCHUER uit Frankfort, in de vergadering van het International Human Heredity Committee mee, dat de Duitsche leden besloten hadden, naar hun land terug te keeren. Vrijdagmorgen vertrokken 10 Nederlandsche leden, een 5-tal bleef. Geleidelijk vertrokken ook de Scandinavische leden. Het congres is één dag ingekort door een excursie te doen vervallen en eindigde Dinsdagavond 29 Augustus. (Schrijver dezes keerde Woensdag naar Nederland terug.) Al heeft het congres dus duidelijk door de tijdsomstandigheden geleden, toch was het stellig nog wel belangrijk. Er was een groote sectie voor menschenlijke erfelijkheidsleer. Over de gehouden voordrachten wil ik hier een enkele opmerking maken.

De eerste voordracht werd gehouden door F. LENZ uit Berlijn, die sprak over „erfelijk en niet-erfelijk bij den mensch”. Hij zette uiteen, dat erfelijkheid, opgevat als correlatie tusschen ouder en kind een andere aanwijzing kan geven voor de erfe-

lijkheid dan de tweelingmethode. De resultaten hangen af van de samenstelling der bevolking, waarop de methodes worden toegepast. Een voordracht dus over de draagwijdte van onderzoekingsmethodes.

Eenige voordrachten, practische en theoretische werden gehouden over het aantoonen van koppeling van erfactoren bij den mensch. Het vraagstuk is nog niet opgelost, het vindt bij Engelsche en Amerikaansche onderzoekers veel belangstelling.

Enkele voordrachten waren uit vroegere publicaties al bekend. MURPHY uit Philadelphia gaf een zeer goed en uitvoerig overzicht van de verschillende uitwendige omstandigheden, waaronder aangeboren misvormingen voorkomen. De erfelijkheid was hier echter zeer weinig onderzocht.

Een heel goed referaat over de bloedgroepen en erfelijkheid werd door FRIEDENREICH uit Kopenhagen gegeven. GATES uit Londen sprak over bloedgroepen en ras.

DAHLBERG, opvolger van LUNDBORG in Uppsala, was de organisator van de sectie voor menselijke erfelijkheidsleer. Hij deed onder andere een mededeeling over variabiliteit in een bevolking van dominante en van recessieve eigenschappen. GINI uit Rome sprak over het aandeel van erfelijke en niet-erfelijke factoren in de heterogeniteit der bevolking.

Van de voordrachten over het bevolkingsvraagstuk noem ik die van CHARLES (Aberdeen) over de gedifferentieerde geboortefrequentie. HALDANE uit Londen sprak over natuurlijke selectie bij den mensch. JENKINS uit New York over de frequentie van tweelingen.

Een goede voordracht over eugeniek en krankzinnigheid gaf HENDERSON, de psychiater van de universiteit van Edinburgh. Sterilisatiewetten hebben een beperkte individueele beteekenis en zijn ten opzichte van het ras van geen groote beteekenis. KALLMANN uit New York, vroeger medewerker van RÜDIN in München, deelde de uitkomsten van een onderzoek aan Amerikaansch materiaal mee over de erfprognose bij schizofrenie; hij vindt overeenkomstige resultaten als vroeger bij Duitsch materiaal.

Verwondering wekte het resultaat van een onderzoek van THOMASSEN uit IJsland over de erfelijkheid van de manisch-depressieve psychose. THOMASSEN concludeert, dat er op IJsland voor deze psychose geen erfelijkheid gevonden wordt (de volledige publicatie van het materiaal moet voor een oordeel worden afgewacht).

Van de Nederlandsche leden sprak collega SANDERS over de ziekte van PICK, collega WAARDENBURG over recessieve en dominante geslachtsbegrensde erfelijkheid van oogafwijkingen en ondergeteekende over erfelijkheid van zwakzinnigheid.

Behalve sectievergaderingen zijn er nog twee vergaderingen over menselijke erfelijkheidsleer geweest. In de vergadering van The International Human Heredity Committee werden statuten vastgesteld en een bestuur gekozen. Voorzitter werd ondergeteekende; o. VON VERSCHUER (Frankfurt) en HEUYER (Parijs) werden vice-voorzitter, KEMP (Kopenhagen) werd secretaris-penningmeester en BRUGGER (Zürich) en Mrs. HODSON (London) werden als leden benoemd. Een tweede vergadering was aan vrije bespreking van erfelijkheidsvraagstukken gewijd.

Er was aan het congres een vrij uitgebreide tentoonstelling verbonden. Fraai was vooral de collectie, die door Amerikaansche onderzoekers met betrekking tot onze genetische kennis van mais was bijeengebracht en die ook reeds in 1932 in Ithaca de bewondering wekte. Op het gebied van menselijke erfelijkheidsleer hadden collega WAARDENBURG en ondergeteekende stamboomen en afbeeldingen ingezonden.

De organisatie van het congres is moeilijk geweest en was waarschijnlijk daardoor niet ver doorgevoerd. In de secties waren alleen mededeelingen, die met de discussie niet langer dan een half uur mochten duren. Veel gelegenheid voor discussie was er daardoor niet. In de laatste dagen van het congres, toen door den internationalen toestand vele buitenlandse leden vertrokken waren, kwam er tijd vrij en was er meermaals een rustige, leerzame discussie.

De verbinding van een groote sectie voor menselijke erfelijkheidsleer aan een internationaal congres voor genetik, zooals in Edinburgh het geval was, heeft zijn

nadeelen. Feitelijk was er voor de menschelijke-erfelijkheidsonderzoekers geen mogelijkheid, om te profiteeren van de voordrachten in de secties voor genetiek. Het is beter, in de toekomst de congressen gescheiden te houden en menschelijke erfelijkheidsonderzoekers op te wekken, ook de congressen voor algemeene genetiek te bezoeken, die enkele voordrachten over menschelijke erfelijkheidsleer in hun program kunnen opnemen.

Het volgende congres zal waarschijnlijk in Amerika gehouden worden.

Er waren twee belangrijke recepties, door het gemeentebestuur en door de regering. De meeste uitstapjes zijn door den gespannen internationalen toestand niet doorgedaan.

G. P. FRKETS.

Poortugaal, September 1939.

ARTS EN SAMENLEVING.

BESPREKINGEN.

Genotypische en phaenotypische verschillen in lichaams-lengte. — Voor de lengte van den gemiddelden Nederlander bestaat een veelzijdige belangstelling. Aan dit onderwerp vinden, elk voor zich, anthropoloog, hygiënist en socioloog iets van hun gading. De anthropoloog analyseert de ras-elementen, die er in besloten liggen, de hygiënist vraagt zich af waarom de lengte in de afgelopen halve eeuw zoo sterk is toegenomen; te zamen met den socioloog wenschen zij te weten of bepaalde vormen van samenleven binnen het volk zich door verschil tusschen de gemiddelde lengten der betrokken groepen onderscheiden.

Van dit laatste gezichtspunt uit heeft GROCHTMANN (*Mensch en Maatschappij* 1939, blz. 122) de cijfers willen rangschikken, doch daartoe was het noodig zoowel den invloed der rassen als de toenemende lengte onder de oogen te zien.

Voor dit drievoudige doel kan men trachten van een zelfde quantitative uitdrukking gebruik te maken. Noemt men de mannen van meer dan 169 cM. de „langen”, dan kan men allereerst de ongelijke verdeling van de „langen” naar de provincies vaststellen. Uit tabel I, geldende voor het jaar 1927, is het verschil tusschen de provincies af te lezen.

De Zuidelijke provincies en Drenthe onderscheiden zich met percentages beneden 60 pCt. duidelijk van Noord-Holland, Utrecht, Overijssel, Groningen en Friesland.

TABEL I.

Percentage „langen” in het jaar 1927.

Limburg	41.3	Overijssel	61.8
Noord-Brabant	43	Groningen	62.5
Zeeland	53.1	Utrecht	62.8
Gelderland	58	Noord-Holland	63.8
Drenthe	58.6	Friesland	67.3
Zuid-Holland	59.8	Nederland	57.9

De cijfers in het jaar 1927 hebben echter niet betrekking op een onveranderlijken status. Het Nederlandsche gemiddelde van